

BASHKIA
KUKËS

MASTER PLANI I PUNËSIMIT

FALENDERIME

Master Plani i Punësimit në Bashkinë Kukës është një dokument strategjik politikash dhe është krijuar në kuadër të projektit “Jeto Qytetin Tënd-Politikat Rinore në Nivel Lokal” me qëllim përmirësimin e politikave të punësimit dhe gjendjes aktuale të punësimit të rinjve në Bashkinë Kukës. E njëjta iniciativë është ndërmarrë edhe në 11 bashki të tjera të Republikës së Shqipërisë.

Falenderime të veçanta i shkojnë Fondacionit Friedrich Ebert Stiftung në Tiranë i cili ka mbështetur Kongresin Rinor Kombëtar dhe programin e dedikuar politikave rinore në nivel lokal prej tre vitesh.

Falenderime i shkojnë gjithashtu përfaqësuesve të administratës publike që morrën pjesë gjatë takimeve me fokus grupet përgjatë gjithë hartimit të Master Planit. Pa bashkëpunimin e tyre dhe ndarjen e informacioneve ky master plan nuk do të ishte i njëjti.

Falenderime shkojnë për bashkëautoren, Merita Brati, koordinatore lokale e qytetit të Kukësit, përfaqësuese e organizatës “Këshilli rajonal rinor Kukës”. Shpreh mirënjohje gjithashtu ndaj ekspertëve të cilët asistuan 12 koordinatorët lokalë në analizimin e situatës aktuale dhe evidentimin e problematikave dhe sygjerimeve të mundshme për përmirësimin e situatës. Faleminderime kolegëve koordinatorë të cilët ndanë eksperiencat dhe kontributin e tyre gjatë gjithë këtij procesi.

Mbi të gjitha falenderime të përzemërta i shkojnë të gjithë organizatave rinore lokale pjesë apo jo e Kongresit Rinor Kombëtar, pjesëmarrësve, të rinjve, aktivistëve, studenteve dhe qytetarëve të cilët morrën pjesë dhe dhanë kontributin e tyre gjatë fazës së konceptimit dhe dizenjimit të këtij dokumenti.

Pikëpamjet e paraqitura në këtë dokument janë të Kongresit Rinor Kombëtar dhe jo domosdoshmërisht paraqesin pikëpamjet e Fondacionit Friedrich Ebert Stiftung.

TABELA E PËRMBAJTJES:

FALENDERIME

I.	PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE	3
II.	TË RINJTË DHE TREGU I PUNËS KUKËS	4
III.	OBJEKTIVAT	6
IV.	PARIMET UDHËHEQËSE	7
V.	ANEKSET	9
	ANEKSI I : ORIENTIMI DREJTË TREGUT TË PUNËS	9
	ANEKSI II : EDUKIMI DHE TRAJNIMI	11
	ANEKSI III : MUNDËSITË E PUNËSIMIT	14
	ANEKSI IV : AKSES I BARABARTË NË PUNËSIM	15
	ANEKSI V : SIPËRMARRJA	15
	ANEKSI VI : PËRMIRËSIMI I KUADRIT INSTITUCIONAL	17

I. PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

Shqipëria është një nga vendet me popullësinë më të re në rajon ku të rinjtë nën moshën 30 vjeç përfaqësojnë 45.6% të popullësisë. Numri i të rinjve në Qytetin e Kukësit dhe zonat administrative që mbulon ky rajon i marrim në zyrën e statistikave dhe zyrës së punës. Numrin më të madh e zënë të rinjtë në gjimnazin e Kukësit dhe pse i përkasin një moshe relativisht 14-18 vjeç. Sipas të dhënave të marra në DAR Kukës kemi 1204 nxënës gjithsej në gjimnazin e Kukësit dhe 110 të tjerë që studiojnë në shkollën profesionale. Ndërkohë në fshatrat dhe në njësite administrative rurale është më i ulët numri i nxënësve dhe të rinjve për shkak të lëvizjeve të shumta demografike të bëra vitet e fundit në drejtim të qendrave urbane në zonat fushore të vendit, Tiranë, Durrës, Fier, Lushnjë.

Nga Zyra e Punës kemi një numër të lartë personash të papunë të cilët regjistrohen në këtë institucion me shpresë se do të këtë hapësira të lira për punësim, si në sektorin privat ashtu dhe shtetëror. 3900 persona total janë të regjistruar, ku mosha 19-35 zë % kryesore të PuPa.

Prandaj si nga Bashkia dhe institucionet përgjegjëse për punësimin e të rinjve duhet hartuar një plan strategjik dhe masterplan se si mund të kemi ulje të papunësisë dhe rritje të punësimit të të rinjve në çdo sektorë, qoftë dhe në periudha sezonale, ose duke suportuar e mbështetur idetë e biznesit të të rinjve të cilët kanë nevojë për lehtësira fiskale e grante të vogla.

Ky masterplan vjen si rezultat i përpjekjeve dhe punës së vazhdueshme të Kongresit Rinor Kombëtar dhe KrrK për të krijuar një qasje të re politikat rinore në nivel lokal me qëllim fuqizimin dhe ngritjen e kapaciteteve të të rinjve nëpërmjet trajnimeve, workshop të njëpasnjëshme të bëra me koordinatorët lokale dhe të rinjtë të cilët janë pjesë e KRRK në 12 qarqet e vendit. Kongresi Rinor Kombëtar së bashku me institucionet publike dhe organizatat e saj partnere si FES Tirana, hartuan Planet Lokale të Veprimit PLV që u bënë indicie dhe materiale me rëndësi të veçantë për zhvillimin strategjik të të rinjve në 12 Qarqet e Shqipërisë në vitin 2017.

Nismë e re e KRK - Jeto Qytetin Tënd: Zhvilloi takime online nëpërmjet platformës ZOOM diskutimet me grupime të të rinjve dhe organizatave rinore në 12 qarqe për të identifikuar problematikat dhe zgjidhjet e mundshme që prekin grupmoshën 15-29 vjeç, problematikat rinore në të gjithë Shqipërinë pothuajse janë të njëjta por në veçanti zonat Veriore të Shqipërisë dhe ato kufitare kanë të bëjnë dhe me fenomenin e emigrimit të paligjshëm dhe kalimin e kufirit. Dhe nga takimet e bëra me të rinjtë fenomen shqetësues mbetet papunësia dhe niveli i ulët ekonomik i familjeve kuksiane e për pasojë dhe të rinjve për shkak dhe të situatës së krijuar pandemike COVID -19.

Në bashkëpunim me KRK dhe ndihmën e FES Tirana, KrrKukës me bashkëpunimin e Drejtorisë së Rinisë pranë Bashkisë Kukës kanë hartuar një masterplan i cili paraqet situatën aktuale të punësimit rinor dhe krijimin e një strategjie lokale për të ulur numrin e të rinjve të papunë.

Ky dokument është i ndarë në pesë pjesë kryesore dhe është në vijueshmëri me dokumentat në nivel lokal, kombëtar dhe ndërkombëtar.

II. TË RINJTË DHE TREGU I PUNËS KUKËS

Hapja e vendeve të lira të punës është një premtim dhe çështje madhore e Qeverisë Shqiptare dhe është prioritet i çdo Bashkie në vend.

Kjo pasqyrohet edhe në dokumentet strategjike të hartuara në nivel qendror dhe vendos siç janë: Programi i Qeverisë 2017-2021; strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2014-2020, Strategjia për Punësim dhe Aftësi 2013-2020; Plani Kombëtar i Veprimit për Rininë, Strategjia e Mbrojtjes Sociale 2015-2020, Plani Kombëtar Veprimi 2010-2015.

Në nivel lokal paraqitet në dokumentat si:

- Plani Kombëtar i Veprimit për Rininë 2013-2030.
- Rregullore e Bashkisë Kukës “Mbi Organizimin, Funkcionimin, Detyrat dhe Kompetencat e Administratës së Bashkisë dhe Njësive Administrative.”
- Ligji nr.75/2019 “Për Rininë”.
- Zhvillim strategjik rajonal për Qarkun Kukës 2014-2020

Që të kemi një rezultat të mirë në shpërndarjen e burimeve natyrore, financiare dhe kapitalit njerëzor në nivel lokal është e nevojshme të kemi statistika të vazhdueshme dhe një databasë me të gjithë aktorët dhe faktorët kryesorë që do të kenë një rol të rëndësishëm në mbarëvatjen e procesit të punësimit të të rinjve dhe të kemi një analizë të detajuar me numrin e bizneseve, zërat e buxhetit, numrin vakant të hapësirave për punësim. Ajo çka duhet të theksohet është fakti se kjo analizë ose mungon ose është e cinguar gjë e cila na pengon në ecurinë e këtij procesi. Mbivendosja e punës, ripërsëritja dhe kosto janë problematika që vijnë pikërisht nga kjo mungesë.

Përsa i përket punësimit, Bashkia Kukës ka bashkëpunuar me Zyrën e Punësimit dhe Formimit Profesional duke bërë të mundur punësimin e të rinjve sipas kriterëve të përcaktuar nga punëdhënësit dhe një bashkëpunimi të ngushtë me bizneset e Kukësit për të punësuar të rinj të cilët kanë një formim profesional ose zanat. Zyra e Rinisë dhe projekteve pranë Bashkisë Kukës ka zhvilluar aktivitetet në fushata ndërgjegjësimi si: sensibilizimi për mbrojtjen e mjedisit; sensibilizimi ndaj fenomeneve të ndryshme sociale si dhuna me bazë gjinore, bullizmi në shkolla; promovimi i vlerave dhe trashigimisë kulturore dhe aktivitetet e ndryshme sportive si kampionate sportive, gara etj.

Lidhur ngushtë me punësimin lidhet dhe çështja e aftësimin e cila synon krijimin e një force punëtore të kualifikuar dhe në përputhje me nevojat e tregut. Për këtë arsye është e nevojshme hartimi i politikave dhe programeve plotësuese siç janë: trajnimet, praktikat dhe edukimi jo-formal.

Përsa i përket mbështetjes financiare dhe nxitjes së punësimit do të fokusohet në dy programe kryesore siç janë: Punësimi dhe vetëpunësimi i të rinjve dhe rritja e kapaciteteve të të rinjve për tu integruar më mirë në vendin e punës.

III. OBJEKTIVAT

- ▶ Të rrisë bashkëpunimin midis aktorëve publik dhe privat që operojnë në fushën e punësimit, zhvillimit të karrierës dhe kualifikimeve profesionale.
- ▶ Të krijojë një ambjent cilësor dhe dinjiteti për punësimin e të rinjve.
- ▶ Të përmirësojë integrimin dhe qëndrueshmërinë e të rinjve në tregun e punës nëpërmjet zhvillimit personal dhe profesional dhe kualifikimeve të vazhdueshme.
- ▶ Zhvillimi i ekonomisë lokale nëpërmjet promovimit të ekonomisë dhe biznesit social.
- ▶ Rritja e aksesueshmërisë së tregut të punës dhe programeve të aftësimin për grupet në nevojë, grave dhe vajzat.
- ▶ Krijimin e panairëve dhe bashkëpunimin me OJF ndërkombëtare.
- ▶ Mundësinë e intershipeve, ndihmë për të rinjtë të cilët kanë nevojë për hapje biznesi e lehtësira fiskale.

IV. PARIMET UDHËHEQËSE

Parimet udhëheqëse janë në përputhshmëri me strategjitë lokale, kombëtare dhe ndërkombëtare të punës tek të rinjtë. Ato janë baza mbi të cilat do të hartohen dhe dizajnohen të gjitha veprimet që do të ndërmerren për përmirësimin e gjendjes aktuale të punësimit dhe krijimin e vendeve të reja të punës.

Përshtatja me direktivat Europiane: Më hyrjen në Bashkimin European tregu i punës në Shqipëri do të përballë me një sërë ndryshimesh ndaj është e nevojshme të kuptojmë këto ndryshime duke filluar nga: standarti i tregut të punës, konkurrueshmëria në aftësitë profesionale, kuadri ligjor dhe institucional, dixhitalizimi, lëvizja e lirë e mallrave dhe standarti i produkteve dhe shërbimeve. Për këtë arsye është e rëndësishme të ndërmarrim hapa që në një plan afatgjatë do ti shërbejnë pikërisht këtyre ndryshimeve si dhe minimizimit të rreziqeve dhe kostove të bizneseve shqiptare dhe punonjësve shqiptarë.

Zhvillimi i Qëndrueshëm: Ky parim udhëheq çdo dokument strategjik që hartohet në nivel lokal, kombëtar dhe rajonal. Menaxhimi i burimeve dhe planifikimi i integruar social dhe ekonomik janë shtyllat kryesore ku mbështetet ky parim.

Bashkërendimi: Ky master plan është hartuar duke u bashkërenduar me dokumentat strategjike në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar më qëllim harmonizimin e punës dhe zhvillimin e aktiviteteve në të mirë të interesave qytetare dhe grupeve të synuara kryesisht të rinjtë.

Punësim Cilësor: për të gjithë: Ky parim synon zhvillimin e individëve duke ofruar asistencë të personalizuar në të gjitha fazat përgatitore drejt tregut të punës si dhe aftësimin dhe trajnimeve të vazhdueshme.

Gjithëpërfshirja dhe Mos-diskriminimi: Ky parim siguron përfshirjen sociale duke u fokusuar më së shumti tek grupet e marginalizuara siç janë gratë dhe vajzat, vajzat që janë viktime të dhunës, komuniteti rom dhe egjiptian, personat me aftësi të kufizuara dhe të rinjtë në zona rurale dhe emigrantët. Gjithashtu ky parim siguron mundësi të barabarta punësimi dhe kualifikimi të individëve që vijnë nga këto grupe.

Mbështetja e prodhimit vendas dhe ekonomisë lokale: Për të rritur konkurrueshmërinë në tregun europian është e rëndësishme zhvillimi i tregut lokal dhe rajonal të punës, produkteve dhe shërbimeve. Për këtë arsye nxitja e prodhimtarisë dhe ekonomisë lokale do të shoqërohet me krijime të reja të vendeve të punës dhe uljes së papunësisë. Ky parim mbështet të gjitha nismat dhe programet që do të ndërmerren në kuadër të këtij master plani.

Zhvillimi personal dhe profesional: Ky parim synon të vendosë të rinjtë në qendër të gjithë nismave në mënyrë që të rrisë kapacitetet, njohuritë dhe aftësitë e të rinjve për tu përshtatur në vendin e punës. Ky parim do të mbështetet në ciklin e zhvillimit personal dhe profesional duke i bërë të rinjtë agjentë ndryshimi të jetës së tyre.

Bashkëpunim dhe dialog konstruktiv: Për të arritur sa më mirë përmbushjen e objektivave të këtij dokumenti është e rëndësishme bashkëpunimi me të gjithë aktorët e përfshirë si: institucionet lokale, institucionet e arsimit të lartë, institucionet e arsimit të mesëm, institucionet e arsimit profesional, komuniteti i biznesit, akademikë dhe studiues, organizatat rinore, organizatat e biznesit, sindikatat e punëtorëve dhe të rinjtë.

V. ANEKSET

Për të arritur përmbushjen e objektivave të lartë përmendura është e rëndësishme të formulojmë masterplanin e punësimit i cili është i ndarë në gjashtë anekse.

Qëllimi: Prioritizimi i aksioneve që do të ndërmerren në vitet pasardhëse kryesisht për reduktimin e numrit të të rinjve të papunë, përmirësimin e cilësisë së forcës punëtore, fasilitimin drejt vendit të punës dhe zvogëlimin e hendekut gjinor në tregun e punës.

ANEKSI I : ORIENTIMI DREJT TREGUT TË PUNËS

Qëllimi kryesor: Informimi, orientimi profesional, motivimi, këshillimi, diagnostifikimi dhe përcaktimi i profilit të karrierës përfshirë këtu edhe kompetencat, kërkimi për një vend pune dhe ndërmjetësimi në tregun e punës.

OBJEKTIV: Këshillimi i karrierës dhe asistencë e personalizuar

Këshillimi i karrierës është një fazë shumë e rëndësishme e cila i paraprin fazave pasardhëse për kërkimin e vendit të punës. Kjo fazë është e lidhur ngushtë me zhvillimin personal të individëve dhe formimin e tyre të përgjithshëm dhe akademik. Kjo fazë është e një rëndësie të veçantë pasi nëse hartohet dhe zhvillohet në mënyrën e duhur sjell reduktimin e një sërë kostove duke filluar nga kostot financiare dhe sociale dhe duke sjellë kështu reduktim të dukshëm të numrit të papunësisë.

Aksioni 1: Formimi i Grupit Këshillimor të Karrierës

Sfida e realizimit të një analize të mirëfilltë të tregut të punës sjell me vete vështirësi për të kuptuar realisht cilat janë nevojat e punëkërkuësve dhe punëmarrësve në tregun e punës në Shqipëri. Kjo është një sfidë në nivel kombëtar dhe lokal i cili ka nevojë për një ndërhyrje sa më të shpejtë.

Grupi Këshillimor i Karrierës i cili synon më tej formimin e një grupi individësh në nivel lokal të kualifikuar specifikisht për orientimin dhe këshillimin e të rinjve. Ky hap përfshin këshillim të personalizuar të individëve sidomos të rinjve duke u bazuar tek interesat, aftësitë e tyre, nevojën e tregut të punës dhe politikat shtetërore. Ajo çka e lidh këtë grup me analizën e tregut të punës është pikërisht analizimi i nevojave specifike të punëkërkuësve dhe fasiliteti i tyre në procesin e zhvillimit personal dhe profesional.

Puna e Grupit Këshillimor i Karrierës do të hartojë një **Program Individual Orientimi** i cili do të përfshijë: diagnostifikimin personal, planin personal të zhvillimit dhe planin personal të trajnimit dhe kualifikimit. Në mënyrë që të zhvillohet ky program është e rëndësishme që grupi i këshilluesve të trajnohet paraprakisht dhe të pajiset me informacionin dhe aftësitë e duhura për të përmbushur me sukses fazën e parë. Ky grup duhet të përfshijë ekspertë të fushës, punonjës të burimeve njerëzore, trajnerë dhe mentorë lidhur me zhvillimin personal dhe profesional, përfaqësues nga organizata rinore dhe nga institucionet e përfshira në hartimin e këtij programi si dhe përfaqësues nga institucionet arsimore dhe komuniteti i biznesit. Hartimi i këtij programi do të mbështetet në parimin e gjithëpërfshirjes dhe mos-diskriminimit.

Aksioni 2: Diagnostifikimi dhe Programi Individual i Orientimit Drejt Tregut të Punës

Përfshirja e të rinjve në tregun e punës nuk është thjeshtë një rezultat i aktiviteteve tradicionale kurse, trajnime profesionale. Modeli i këshillimit për punësim është një proces i integruar dhe i individualizuar bazuar në planin individual në aftësitë që zotëron çdo individ.

Këshillimi individual drejt punësimit duhet të ndërlihdë studimin e thellë të tregut të punës dhe aftësitë profesionale të vetvetes përpara se të rinjtë të vendosin për profesionin që duan të ndjekin dhe punën e synuar.

Agjensitë publike të punësimit dhe organizata të shoqërisë civile duhet të standartizojnë dhe hartojnë programe të përbashkëta për të rritur efikasitetin tek informimi dhe orientimi i të rinjve drejt tregut të punës.

Aksioni 3: Këshillim gjithëpërfshirës i të rinjve që vijnë nga zonat rurale, gratë, vajzat, komunitete të ndryshme në Shqipëri si dhe personat me aftësitë të kufizuara.

Aktualisht këshillimi i karrierës nëpër shkolla është një koncept i ri i futur vitet e fundit që realizohet në sistemin 9-vjeçar dhe në matura tek të rinjtë që ju drejtohen universiteteve, përgjithësisht realizohet nga psikologët shkollorë.

Për të rritur cilësinë e edukimit në orientimin e të rinjve dhe jo vetëm në këshillimin e karrierës duhet që të ngrihen tryeza pune të përbashkëta mes agjensive shtetërore, sektorit privat dhe organizatave të shoqërisë civile. Me qëllim planifikimin e nevojave që ka tregu i punës dhe mirë informimin e të rinjve në zgjedhjet e tyre drejt profesioneve. Agjensitë e punësimit duhet të merren me trendet e punësimit, vendet e lira të punës, edukimin dhe trajnimin.

OBJEKTIVI : Raporti me Aktorët e Tregut të Punës

Një objektivi tjetër i Programit Individual të Orientimit do të jetë dhe krijimi i urave lidhëse midis aktorëve të ndryshëm që janë pjesë aktive e tregut të punës. Këtu përfshihen institucionet arsimore të arsimit të lartë, arsimit të mesëm dhe arsimit profesional, agjensitë shtetërore lidhur me punësimin, komuniteti i biznesit dhe organizatat e shoqërisë civile.

Ky aksion parashikon takime dhe trajnime të përbashkëta të aktorëve të përfshirë kryesisht rreth zhvillimit të qëndrueshëm të tregut të punës dhe një qasjeje më miqësore për të rinjtë në formën e praktikave, punës në distancë apo teorisë dhe praktikës së integruar.

Gjithashtu është e nevojshme të trajnohet komuniteti i biznesit me qasjen europiane dhe aftësinë për të rritur konkurrueshmërinë në tregun europian. Aftësia për tu përshtatur me ndryshimet që do të pësojë ky komunitet me hyrjen në BE mund të krijojë hapësira për punësimin dhe integrimin e të rinjve në strukturat e tyre.

ANEKSI II: EDUKIMI DHE TRAJNIMI

Fusha e edukimit dhe trajnimit është një fushë shumë e gjerë dhe të rinjtë kanë nevojë për trajnime të vazhdueshme për tju përshtatur tendencave të reja të dixhitalizimit dhe teknologjisë së fundit.

Ky aneks synon të përmbushë objektivat e mëposhtme:

OBJEKTIV: Përmirësimi i Forcës Punëtore të Kompanive dhe Bizneseve

Kapitali njerëzor është një nga asetet më të çmuara të një biznesi dhe është gjithashtu një kapital i cili ka në dorë jetëgjatësinë dhe prezencën e një biznesi në tregun e punës. Me këtë nënkuptojmë se në nivel lidhësive vendimet që drejtuesit marrin për bizneset apo punonjësit e tyre përcaktojnë edhe të ardhmen e një biznesi. Duke qenë se tregu i punës është i ndryshueshëm i ndikuar më së shumti nga faktori demografik, klimatik, politik dhe teknologjik, nevoja për të përshtatur kapitalin njerëzor me këto ndryshime është thelbësore në qëndrueshmërinë e një biznesi. Me integrimin në BE Shqipëria do të pësojë ndryshime në shumë fusha dhe komuniteti i biznesit është ai që ka një rrezikshmëri të lartë nëse lideret e bizneseve nuk ndërgjegjësohen dhe informohen në lidhje me këto ndryshime. Konkurrenca, standartet e reja, formalitete dhe zhvillimi i aftësive janë disa nga sfidat kryesore.

Aksioni 1: Krijimi i mundësive për kualifikime profesionale dhe zhvillimi i aftësive që lidhen me tregun e punës.

Bashkia Kukës ka qenë gjithnjë e hapur dhe bashkëpunuese ndaj organizatave që kanë nxitur punësimin rinor duke i mbështetur dhe promovuar ata.

Aksioni 2: Marrëveshje bashkëpunimi midis shkollave dhe bizneseve.

Shkolla e mesme dega e lëndëve të profesioneve TIK në bashkëpunim me GIZ kanë bashkëpunuar për të pajisur me mjetet dhe laboratorë të lëndëve të formimit profesional.

OBJEKTIV: Suport drejt Tranzicionit në Tregun e Punës nëpërmjet zhvillimit të Aftësive dhe Kompetencave

Për të rritur shancet për integrimin në tregun e punës është e nevojshme që fuqia punëtore të njohë shumë mirë si funksionon tregu, si ndryshon dhe se si ata mund të përshtaten më këto ndryshime. Në këtë objektiv fokusi kryesor do të jetë zhvillimi i kompetencave bazë jo vetëm për të përmbushur një CV të pasur por edhe për të rritur konkurrueshmërinë në tregun e punës. Referuar praktikave të mira të Bashkisë Tiranë e cila tashmë ka një Zyrë Karriere do të ishte më shumë interes që në çdo Bashki të kishte një të kishte një të tillë analoge e cila do të ndihmonte në gjenerimin e të dhënave si dhe të kishte detyrë specifike që përmbush objektivin për të hartuar e formuar programe e cila do të lancojnë:

Aksioni 1: Trajnime mbi kompetencat bazë

Aksioni 2: Trajnime mbi kompetencat dixhitale

Aksioni 3: Trajnime mbi gjuhët e huaja dhe mundësitë e mobilitetit për studime dhe punime

Aksioni 4: Trajnime në sektorët strategjik kryesisht lidhur me aspektin profesional

Aksioni 5: Trajnime në bujqësi, blegori dhe agroturizëm si potencial për zhvillimin ekonomik në nivel lokal

Aksioni 6: Programe bursash për studentët në vështirësi ekonomike që dëshirojnë të vazhdojnë studimet e larta

Aksioni 7: Trajnime për inovacionin në edukim dhe trajnim
Shoqëria civile me mbështetjen e vazhdueshme të Bashkisë Kukës kanë të përfshira në programet e tyre trajnime të ndryshme që fuqizojnë të rinjtë në ngritjen e kapaciteteve në bazë të aftësive që ata zotërojnë.

Aksioni 8: Trajnime midis brezave të ndryshëm për shkëmbim informacioni dhe kompetencash.

Aksioni 9: Trajnime për stafet e bizneseve apo institucioneve për asistimin e grupeve të marginalizuara në tregun e punës dhe gjithëpërfshirjen.

ANEKSI III: MUNDËSITË E PUNËSIMIT

Ky aneks i dedikohet kryesisht grupeve të marginalizuara në mënyrë që të nxisë punëdhënësit të punësojnë, krijojnë hapësira dhe të mbajnë në punë individë të cilët kanë vështirësi në ndërrimin e punës dhe gjenden në situatë ku kanë nevojë për suport ekonomik. Këtu përfshihen kryesisht personat më aftësi të kufizuar, gratë viktime të dhunës, emigrantët, viktime të terrorizmit apo të rinjtë që kanë probleme në familje.

Të rinjtë kryesisht janë më të pasigurtë pasi mund të bien më lehtësisht pre e abuzimeve dhe të përjashtohen nga aksesueshmëria në vendin e punës.

Ky aneks synon përmbushjen e objektivave si më poshtë:

OBJEKTIV: Rritja e Aksesueshmërisë në Tregun e Punës

Aksioni 1: Krijimi i një networku midis shkollave-institucioneve-biznesit

Aksioni 2: Portal online dhe databasë e punëkërkuesve dhe punëmarrësve

Aksioni 3: Programi mbështetës për grupet vulnerabël

Aksioni 4: Projekte Pilot mbështetur në modele të suksesshme

Aksioni 5: Programi për suportin dhe promovimin e talenteve

Bashkia Kukës në bashkëpunim me DAR Kukës për të nxitur dhe promovuar talentet, terrenet sportive të shkollove si dhe në ambiente të tjera në territorin e Bashkisë Kukës me asistencën e organizatave i ka vënë në funksion të të rinjve me qëllim aktivizimin, promovimin por edhe argëtimin e të rinjve. Gjimnazistët e Kukësit me ndihmë të OJF lokale bëjnë pastrimin e liqenit të Kukësit .

ANEKSI IV: AKSES I BARABARTË NË PUNËSIM

Bazuar në parimin e gjithëpërfshirjes, ky aneks synon krijimin e mundësive të barabarta për individët dhe sidomos të rinjtë që vijnë nga shtresat e varfra, komuniteti rom, aftësia e kufizuar, zonat rurale dhe gratë dhe vajzat si dhe viktimat e dhunës në familje.

OBJEKTIV: Barazia Gjinore dhe Gjithëpërfshirja në Tregun e Punës

Aksioni 1: Krijimi i bashkëpunimit me aktorët që punojnë me barazinë gjinore

Aksioni 2: Programi i start-upeve për gratë dhe vajzat në teknologji

Aksioni 3: Programi i mbështetjes së grave dhe vajzave në zonat rurale

Një sektor mjaft i rëndësishëm që nxit punësimin në zonat e disavantazuara për gra dhe vajza janë edhe punimet artizanale, hand craft dhe prodhimet tradicionale ushqimore, të cilat po suportohen dhe promovohen nga Bashkia.

Punimi i qilimave dhe sixhadeve që është kulturë dhe traditë e trevës së Kukësit (ku një numër i konsiderueshëm vajzash dhe grash po specializohen duke punuar veshje tradicionale duke i stiluar dhe përshtatur për kohën në veçanti për tregun e huaj dhe emigrantët)

Aksioni 4: Programi i mbështetjes së grupeve të marginalizuara.

ANEKSI V: SIPËRMARRJA

Ky aksion lidhet ngushtë me aktivitete që promovojnë sipërmarrjen, vetë-punësimin dhe bizneset sociale me qëllim zhvillimin e ekonomisë lokale në qendër dhe zonat rurale të Kukësit. Programet do të lidhen kryesisht me dhënien e granteve dhe krijimit të një grupi donatorësh që të sigurojnë qëndrueshmërinë e fondeve në fushën e sipërmarrjes.

OBJEKTIV: Promovimi i Sipërmarrjes

Aksioni 1: Krijimi i një networkut të donatorëve

Aksioni 2: Promovimi i biznesit social

Aksioni 3: Inkubatori i biznesit

OBJEKTIV: Trajnim dhe Këshillim i Specializuar për Bizneset dhe Sipërmarrësit

Aksioni 1: Trajnime dhe Certifikime Profesionale

OBJEKTIV: Promovimi i Bizneseve Lokale dhe Produkteve Ushqimore Tradicionale.

Për të rritur konkurrueshmërinë në tregun kombëtar dhe rajonal është e rëndësishme zhvillimi i brendshëm i ekonomisë në mënyrë të qëndrueshme. Për ti shërbyer kësaj objektivë i duhet dhënë një shtysë bizneseve lokale sidomos atyre në zonat rurale me fokus në: turizëm, bujqësi, blegtori, artizatat dhe kulinari.

Aksioni 1: Zhvillimi i Panairit të Biznesit Lokal

Në Bashkinë e Kukësit është bërë traditë panairi i punës ku zyra e punës fton bizneset e ndryshme që operojnë në territorin e Bashkisë Kukës që të reklamojnë biznesin e tyre, reklamojnë produkte si dhe pasqyrojnë oferta të ndryshme punësimi. Këto panaire janë të hapura për të gjithë qytetarët kryesisht janë të rinjtë ata që marrin pjesë dhe janë në kontakt direkt me punëdhënësit me profile të ndryshme. Kryesisht të rinjtë që frekuentojnë këto panaire vijnë nga shkollat.

OBJEKTIV: Bashkëpunim midis Aktorëve që Punojnë në Sektorët Strategjikë të Sipërmarrjes dhe Vetëpunësimit

Networku është gjithmonë një mundësi e mirë që bizneset të zgjerojnë tregun e tyre dhe të rrisin mundësitë e bashkëpunimit. Për këtë arsye është e rëndësishme të nënshkruhen marrëveshje bashkëpunimi midis institucioneve lokale dhe bizneseve lokale ose midis dy bizneseve lokale me qëllim zhvillimin e projekteve të përbashkëta.

ANEKSI VI: PËRMIRËSIMI I KUADRIT INSTITUCIONAL

Në nivel lokal është e rëndësishme që institucionet të luajnë një rol rregullator dhe fasilitues midis aktorëve.

Aksioni 1: Krijimi i një platforme online të punësimit

Bashkia Kukës në bashkëpunim dhe me ofertat e reklamuar nga Zyra e Punës në portalin e saj ka krijuar platformën “Tregu i punës” në bashkëpunim me Shërbimin Kombëtar të Punësimit. Të rinjtë që i drejtohen kësaj platforme mund të gjejnë punë në sektorin privat kryesisht biznese, pasi vendet e punës që janë vakante në shtet nuk pasqyrohen në këtë platformë. Të rinjtë që kanë një shkollë të lartë nuk kërkojnë punë në këto zyra.

Aksioni 2: Fasilitimi në shkëmbimin e informacionit

Aksioni 3: Të nxisin projektet pilot me donator nga bizneset lokale

Punësimi është një nga problematikat më kryesore që përballen të rinjtë jo vetëm në Kukës por në të gjithë Shqipërinë. Zhvillimi i turizmit malor ka bërë që sipërmarrjet të zhvillohen si në cilësi ashtu edhe në krijimtari si p.sh hotele me oferta të ndryshme, kulinari tradicionale, guida turistike natyrore, kulturore, përpunimi produkteve tradicionale lokale.

